

ŻYCIE NAUKI

MIESIĘCZNIK NAUKOZNAWCZY

TOM VI

LIPIEC – GRUDZIEŃ 1948

Biblioteka Jagiellońska

1003123726

KRAKÓW

Redagują: MIECZYŚLAW CHOYNOWSKI i BOGUSŁAW LEŚNODORSKI

Współpracownicy redakcyjni:

TOMASZ KOMORNICKI, JÓZEF KORPAŁA, STEFAN OSWIECIMSKI,
ANDRZEJ WALIGÓRSKI

Wydano z zasilku Wydziału Nauki Ministerstwa Oświaty
KONWERSATORIUM NAUKOZNAWCZE W KRAKOWIE

M-53823

Państwowe Krakowskie Zakłady Graficzne. Kraków, Wielopole 1.

SKOROWIDZ DO TOMU VI

SKOROWIDZ AUTORSKI obejmuje wszystkich autorów i wszystkie tytuły artykułów podpisanych (kryptonimy są rozwiązane), nie obejmuje natomiast wcale streszczeń angielskich.

Skorowidz rzeczowy umożliwia odnalezienie szukanej pozycji według jej treści ogólnej, wyszczególnia jednak tylko takie zagadnienia lub instytucje, którym poświęcono przynajmniej jedną stronę (o ile nie stanowią osobnej całości); nazwy instytucyj podano przeważnie w brzmieniu polskim (bez odsyłaczy). W skorowidzu rzeczowym znajdują się również tytuły działów ŻYCIA NAUKI; z przeglądów prasy uwzględniono tylko tytuły działów, zawartość streszczeń angielskich pominięto.

Skorowidz autorski

- A. W. zob. Waligórski, Andrzej
 AJDUKIEWICZ, Kazimierz - Metodologia i metanauka 4.
 ANTONIEWICZ, Włodzimierz - Badania naukowe gór polskich 226.
 bl zob. LEŚNODORSKI, Bogusław
 BLACKETT, P.M.S. - Rozwój związków pracowników naukowych 105.
 BLAHA, Arnoszt - W obronie socjologii 209.
 BEZWIŃSKI, Zbigniew - Sprawozdanie z książki: Bertrand Nogaro - *La valeur logique des théories économiques* 146.
 BORUCKA, Maria (mb) - Geneza uprzedzeń rasowych i religijnych 140.
 ch zob. CHOYNOWSKI, Mieczysław
 CHOYNOWSKI, Mieczysław (ch, mch) - Nauka i uczone w Związku Radzieckim 28. Refleksje i sugestie 54. Genetyka i demokracja 58. Science Research Associates 109. Omówienie czasopism *Synthèse* i *Archives internationales d'histoire des sciences* 505. Sprawozdanie z książki: *Social implications of modern science* 475.
 CZARECKA, Halina - Studium wstępne w szkołach wyższych 252.
 DĄBROWSKI, Jan - 75 lat Polskiej Akademii Umiejętności 15.
 DEMBOWSKI, Jan - Kongres Światowej Federacji Pracowników Naukowych w Pradze 411.
 ESTREICHER, Tadeusz - Sprawozdanie z książek: John Read - *Humour and humanism in chemistry* 469; John Read - *The Alchemist in Life, Literature and Art* 470.
 GALEŃSKI, Witold - Zygmunt Zawirski 81.
 GRZEGORCZYK, Piotr - Przegląd bibliografii 286.
 GRZYBOWSKI, Konstanty - Sprawa dyscypliny pracy na wyższych uczelniach 168.
 J. K. zob. KORPAŁA, Józef
 J. M. zob. MARCHLEWSKI, Jan.
 J. U. zob. ULAM, Juliusz
 JACZEWSKI, Tadeusz - W sprawie organizacji instytutów na wydziałach matematyczno-przyrodniczych 556.
 jul zob. ULAM, Juliusz
 jwr zob. WRÓBLEWSKI, Jerzy
 KAMIŃSKI, Zbigniew (wspólnie z Tomaszem Komornickim): Praktyka rolnicza a nauka 571.
 KOMORNICKI, Tomasz (tk) - Naukoznawczy przegląd prasy zagranicznej 119, 264, 451. Sprawozdanie z książki: M. Denis-Papin - *Préparation des manuscrits scientifiques et techniques* 505. Omówienie cza-

- sopisma *Science to-day* 504. (Wspólnie ze Zbigniewem Kamińskim): Praktyka rolnicza a nauka 371. Informacja i dokumentacja naukowa 422.
- KORPAŁA, Józef (J. K.) - Sprawozdania z książek: Wanda Bobkowska - *Pruska polityka szkolna na ziemiach polskich w latach 1795-1806* 301; Sergiusz Hessen - *Struktura i treść szkoły współczesnej* 301; Kazimierz Wojciechowski - *Technologia pracy umysłowej w Polsce* 302.
- KUCZEWSKI, Władysław — Trzyletni dorobek i plany na przyszłość Politechniki Śląskiej 67.
- KULCZYŃSKI, Stanisław - Organizacja nauki procesem dialektycznym 366.
- KURATOWSKI, Kazimierz - Państwowy Instytut Matematyczny 64.
- LEM, Stanisław (*LMS, stl*) - Kronika zagraniczna 114. Sprawozdanie zbiorowe z książek J. Rostanda 298. Sprawozdania z książek: M. I. Kalinin - *O komunistycznym wychowaniu* 302; Thomas Edison - *The diary and sundry observations* 472; Edward Howorka - *Swiatopogląd lekarza III Rzeszy* 474.
- LEŚNODORSKI, Bogusław (*bl*) - Uroczystości jubileuszowe Polskiej Akademii Umiejętności 216. The Society for Freedom in Science 262. Sprawozdania z książek: Stefan M. Grzybowski - *Pracownicze związki zawodowe* 148; C. Reavely and J. Winnington - *Democracy and industry* 301.
- LSM* zob. LEM, Stanisław.
- ŁUBNICKI, Narcyz - Sprawozdanie zbiorowe z książek C. Angrand, G. Teissier, H. Wallon, Fr. Halbwachs 290.
- MACHAŁSKI, Franciszek - Działalność Towarzystwa Studiów Irańskich w Teheranie (1942-1945) i Instytutu Polskiego w Bejrucie (1945-1947) 257.
- MANTEUFFEL, Tadeusz - Trzechlecie Instytutu Historycznego U. W. 225.
- MARCHLEWSKI, Jan (*J.M.*) - (Sprawozdanie z książki: Homer A. Jack - *Biological field stations of the world* 476).
- mb* zob. BORUCKA, Maria
mch zob. CHOYNOWSKI, Mieczysław
- MICHAJŁOW, Aleksander - Astronomia w ZSRR 254.
- NOWACKI, Tadeusz - Zagadnienie kształcenia nauczycieli w szkołach wyższych 72. Nauka wobec problemów organizacyjnych wsi 168.
- OSWIECIMSKI, Stefan (*sto*) - Naukoznawczy przegląd prasy krajowej 91, 259, 402. Kronika zagraniczna 117.
- PERDENIA, Jan - Omówienie czasopisma *Więstnik wyższej szkoły* 306.
- REYMAN, Tadeusz - Sprawozdanie z książki: Grahame Clark - *From savagery to civilization* 470.
- ROMAN, Stanisław - Nauka i wolność 202.
- RUTKOWSKI, Jan - Uwagi o uspołecznieniu warsztatów pracy zawodowej 161.
- SKOWRON, Stanisław - Znaczenie i zagadnienia współczesnej biologii 324.
- stl* zob. LEM, Stanisław
sto zob. OSWIECIMSKI, Stefan
- ŚREDNIAWA, Bronisław - Międzynarodowa Rada Unij Naukowych 111. Sprawozdania z książek: Leslie E. Simon - *German research in World War II* 294; Ulysse Philippi - *Connaissance du monde physique* 296; E.J. Holmyard - *Makers of chemistry* 299; Edmond Roux - *Énergie électrique et civilisation* 475.
- ŚWIĘTOSŁAWSKI, Wojciech - O celowości organizowania wykładów profesorów zamiejscowych i powo-

- łania komisji złożonych z wykładających ten sam przedmiot 56.
- TATARKIEWICZ, Krzysztof - Sprawozdanie z książki: R. Courant and H. Robbins - *What is mathematics?* 144.
- tk zob. KOMORNICKI, Tomasz
- TRZCIENIECKI, Jan - Z działalności Instytutu Naukowej Organizacji i Kierownictwa 595.
- TURSKA, Emilia - Upodobanie do barw lub odcieni a pewne cechy osobowości 142.
- ULAM, Juliusz (*J. U., jul*) - Badania operacyjne 251. Sprawozdania z książek: G.H. Hardy - *A mathematician's apology* 295; P. Bedford Franklin - *Science and reality* 298; H. Stafford Hatfield - *The inventor and his world* 471; Edmund Giffen - *Engineering research in the university* 476. Omówienie czasopisma *Research* 504.
- ule. zob. ULEWICZ, Tadeusz
- ULEWICZ, Tadeusz (*ule.*) - Omówienie czasopisma *Letopise Akademije Znanosti in Umetnosti v Ljubljani* 507.
- URBANOWICZ, Waclaw - Psychologia konstytucjonalna staje się nauką ścisłą 460.
- URBAŃCZYK, Stanisław - O reorganizację bibliotek seminaryjnych 560.
- WACHOWSKI, Marian - Nauka a praktyka rolnicza 180.
- WALIGÓRSKI, Andrzej (*A. W.*) - Komitet Społecznych Stosunków Nauki 415.
- WALTER, Franciszek - Humanizm w medycynie 174.
- WARCHAŁOWSKI, Edward - Reforma wyższych studiów technicznych 22.
- WRÓBLEWSKI, Jerzy (*jwr*) - Sprawozdania z książek: C.H. Waddington - *The scientific attitude* 144; Marcel Cachin - *Science et religion* 297; N. Baladi - *Les constantes de la pensée française* 505; M.A. Bloch - *Les tendances de la vie morale* 504; Roger Garaudy - *Le communisme et la morale* 477.
- ZAKRZEWSKI, Witold - W sprawie reformy studiów prawnych 342.

Skorowidz rzeczowy

- agronomia zob. rolnictwo.
- akademicka młodzież zob. narybek, nauczyciele, studenci.
- Akta ustawodawcze 87-90.
- alchemia 299-501 (rec.) 469-470 (rec).
- anatomia 401 (zjazd).
- Anglia zob. Wielka Brytania.
- archiwa zob. zbiory.
- „Archives Internationales d'Histoire des Sciences“ (czasopismo) 505-506 (rec.).
- astronomia 254-257 (w ZSRR); w Kronice kraj.: 256-257 (zjazd).
- badania operacyjne 251-255.
- badania terenowe 47-48 (wyprawy arktyczne w ZSRR), 476-477 (stacje biologiczne, rec.); w Przegl. prasy kraj.: 92, 240, 402.
- Belgia 292-394 (organizacja n.).
- bibliografia i dokumentacja 286-289 (przegląd b. polskiej), 321-323 (b. zawartości czasopism), 422-427 (konf. zwołana przez Royal Society), 479 (czasopismo „Bookforecast“, rec.); w Kronice zagran.: 114, 115, 116, 427; w Przegl. prasy kraj.: 91-92, 259-240, 402; w Przegl. prasy zagran.: 119-120, 264-265, 451-454.
- biblioteki 360-565 (reorg. b. seminaryjnych); w Przegl. prasy kraj.: 92, 240; w Przegl. prasy zagran.: 120-121, 454.
- biologia 114-115 (w Japonii), 298-299 298-299 (rec.), 324-356 (znaczenie i zagadnienia), 417-422 (w ZSRR), 476-477 (stacje terenowe, rec); w Kronice zagran. 114-117.

- Błaton Jan 78-79 (nekr.).
 „Bookforecast“ (czasopismo) 479 (rec.).
 botanika 79 (Szymkiewicz D., nekr.).
 Buławski Rajmund 77-78 (nekr.).
 chemia 111-112 (Międzynar. Unia Ch. Czystej i Stos.), 299-301 (historia ch., rec.), 469-470 (hist. ch., rec.); w Kronice kraj.: 84, 237, 398; w Kronice zagran.: 116-117.
 Czasopisma (omówienia) 304-308, 479.
 demokracja 58-60 (d. a genetyka), 301 (d. a przemysł, rec.).
 „Dialectica“ (czasopismo) 479 (rec.).
 diamat 290-295 (rec.), 366-370 (organizacja n. procesem dialektycznym), 479 („Dialectica“, rec.); zob. też komunizm.
 dokumentacja zob. bibliografia i dokumentacja.
 druk pracy n. 303 (podręcznik dla autorów, rec.).
 dydaktyka 301-302 (rec.); zob. też nauczanie.
 dyscyplina pracy n. 168-174 (na w. uczeln.).
 ekonomia 146-148 (logika e.; rec.).
 ekspedycje n. zob. badania terenowe.
 elektryczność a cywilizacja 475 (rec.).
 English Summaries 149-160, 310-320, 480 (uwaga red., że odtąd Life of Science będzie wychodzić osobno).
 etyka zob. moralność.
 Fakty i poglądy 34-60, 197-215, 366-372.
 filologia orientalna zob. orientalistyka.
 filozofia 80-84 (Zawirski Z., nekr.), 290-295 (diamat, rec.), 305-304 (f. Franc., rec.), 479 („Dialectica“, rec.).
 filozofia n. zob. teoria...
 fizjologia 400-401 (zjazd).
 fizyka 78-79 (Błaton, nekr.), 112 (mechanika), 205-209 (wolność n.), 296-297 (rec.).
 Francja 389-392 (organizacja n.).
 genetyka 44-45 (w ZSRR), 58-60 (g. a demokracja), 417-422 (w ZSRR).
 historia 225-226 (Instytut H.U.W.), 301 (h. szkolnictwa, rec.); w Kronice kraj.: 255, 257-258; w Kronice zagran. 115.
 historia n. 112-113 (Międzynar. Unia Hist. Nauk Ścisłych), 174-179 (h. medycyny), 299-301 (h. chemii, rec.), 302-305 (h. technologii pracy n., rec.), 305-306 (czasopismo, rec.), 469-470 (h. chemii, rec.), 469-470 (h. chemii, rec.); w Kronice zagran.: 430-431; w Przegl. prasy kraj.: 92-93, 240-241, 402-403; w Przegl. prasy zagran.: 121-122, 265-268, 434-439.
 „Human Relations“ (czasopismo) 307 (rec.).
 informacja naukowa 109-111 (poradnictwo zawodowe), 304 (rec. z czasop. „Research“), 422-427 (konf. zwol. przez Royal Society); zob. też bibliografia, popularyzacja, upowszechnienie, Z frontu n.
 Instytut Historyczny U.W. 225-226.
 Instytut Naukowy Organizacji i Kierownictwa 395-396 (z działaln.).
 Instytut Polski w Bejrucie 260-262.
 instytuty n. zob. towarzystwa i instytucje n.
 inżynieria społeczna 188-196 (w rolnictwie).
 inżynierowie 22-27 (reformacja szkoln. w techn.); zob. też technika.
 Japonia 114-115 (biologia po wojnie).
 Komitet Badań Górskich (postulat) 250-252 (w ramach P.T.T.).
 Komitet Społecznych Stosunków Nauki 415-417 (posiedzenie w Pa-ryżu).
 komunizm 302 (wychowanie i kształcenie, rec.), 477-478 (k. a moralność, rec.); zob. też diamat.
 Kongres Nauki Polskiej 61-62 (projekt z dekretu z dn. 28. X. 1947).
 Kowalski Tadeusz 78 (nekr.).
 Kraków 77-84 (straty osobowe wśród uczonych).
 Kronika krajowa 84-87, 255-259, 397-401.
 Kronika zagraniczna 114-119, 427-431.
 krystalografia 113 (Międzynar. Unia K.).
 krytyka n. zob. teoria...

- kształcenie naukowców zob. narybek, nauczyciele, studenci.
- laboratoria n. zob. towarzystwa i instytucje n., uspołecznienie pracowni n.
- „Letopise Akademije Znanosti in Umetnosti v Ljubljani“ (czasopismo) 307-308 (rec.).
- logika 45-46 (w ZSRR), 146-148 (l. ekonomii, rec.).
- marksizm 40-48 (m. a nauka w ZSRR), 290-295 (rec.); zob. też komunizm.
- matematyka 64-67 (P. I. Mat.), 144-146 (rec.), 295-296 (rec.); w Kronice kraj.: 258 (zjazd).
- materializm dialektyczny zob. dia-mat.
- materiałowe podstawy n. w Przeglądzie prasy kraj.: 94, 403; w Przegl. prasy zagranicznej: 124, 269, 441.
- mechanika 112 (Międzynar. Unia M. Czystej i Stos.).
- medycyna 174-179 (znaczenie historii m.), 215-216 (reformy studiów), 474-475 (w Niemczech hitlerowskich, rec.); w Kronice kraj.: 400-401 (zjazdu); w Kronice zagran.: 115-116.
- metanauka 4-15.
- metodologia zob. teoria, filozofia, krytyka i metodologia n.
- Międzynarodowa Rada Unij Naukowych 111-113 (posiedzenie unij i komisyj).
- Międzynarodowa Unia Chemii Czystej i Stosowanej 111-112.
- Międzynarodowa Unia Historii Nauk Ścisłych 112-113.
- Międzynarodowa Unia Krystalografii 113.
- Międzynarodowa Unia Mechaniki Czystej i Stosowanej 112.
- międzynarodowa współpraca i kontakty naukowe w Przegl. kraj.: 94-95, 242, 403-404; w przegl. prasy zagran. 269-270, 441-442; zob. też stosunki n. z zagran., studenci w Przegl. prasy kraj.
- moralność 304 (rec.), 477-478 (komunizm a m., rec.).
- muzea w Kronice kraj.: 84; zob. też zbiory naukowe.
- nagrody n. w Kronice kraj.: 85, 255.
- narybek naukowy 29-36 (w ZSRR); w Przegl. prasy kraj.: 96; zob. też dydaktyka, nauczanie, pedagogika, studenci, wykształcenie.
- nauczanie, kształcenie i wychowanie w Przegl. prasy zagran.: 124-125, 284, 457-458; zob. też narybek, pedagogika, studenci.
- nauczyciele 72-77 (kształcenie w szk. w.).
- nauka czysta a stosowana 38-40 (w ZSRR); zob. też stosowanie n.
- Nauka w kraju 61-104, 215-250, 373-410.
- Nauka za granicą 105-159, 251-285, 411-459.
- nauki przyrodnicze 202-209 (wolność n.), 304-305 (rec. z czasop. „Science To-day“), 356-342 (instytuty na wydz. mat.-przyr.); zob. też pod nazwami poszczególnych nauk.
- nauki rolnicze zob. rolnictwo.
- nauki społeczne 307 (rec.); w Kronice zagran.: 428-430; zob. też ekonomia, prawo, socjologia, socjotechnika.
- naukowa organizacja pracy 251-253 (badania operacyjne), 395-396 (INOiK).
- Naukoznawczy przegląd prasy zob. Przegląd Prasy.
- Niemcy 294-295 (nauka podczas wojny, rec.), 474-475 (medycyna w służbie hitleryzmu).
- odpowiedzialność uczonych i n. zob. społeczna rola u. i n.
- organizacja n. 161-168 (uspołecznianie pracowni n.), 366-370 (o. n. procesem dialektycznym), 373-394 (w ZSRR, W. Bryt., St. Zj., Franc., Belg.); w Kronice zagran.: 427-428; w Przegl. prasy kraj.: 95, 242, 404; w Przegl. prasy zagran.: 125-126, 270, 442; zob. też planowanie, praca naukowo-badawcza, reforma, zespół.

- orientalistyka 78 (Kowalski T., nekr.), 257-262 (T-wo Studiów Irańskich i Instytut Polski).
- osiągnięcia n. zob. stan...
- państwo a n. zob. socjologia n. w Przgl. prasy kraj. i zagran.
- Państwowy Instytut Matematyczny 64-67.
- pedagogika studiów wyższych w Przgl. prasy kraj.: 95, 242; w Przgl. prasy zagran. 270-271, 442-445; zob. też dydaktyka, narybek, nauczanie... studenci, wychowanie.
- planowanie w nauce i w nauczaniu 36-38 (w ZSRR), 62-65 (Rada Naukowa przy Min. Roln.), 197-202 (o centralną instytucję).
- podręczniki 172.
- podróże n. zob. badania terenowe.
- Politechnika śląska 67-72.
- polityka a n. zob. socjologia n. w Przgl. prasy kraj. i zagran.
- Polska Akademia Umiejętności 15-21 (rozważania w 75-lecie), 216-225 (jubileusz); w Kronice kraj.: 397-399.
- Polski Instytut Studiów Bliskiego Wschodu zob. Instytut Polski w Bejrucie.
- Polskie Towarzystwo Anatomiczne 401 (zjazd).
- Polskie Towarzystwo Tatrzańskie 226-232 (75-lecie).
- popularyzacja n. 304-305 (p. n. przyrodniczych, rec.); w Przgl. prasy kraj.: 95, 242-245; w Przgl. prasy zagran. 126, 445; zob. też informacja, uowowszechnienie, Z frontu n. poradnictwo zawodowe 109-111.
- potrzeby n. zob. stan...
- praca naukowo-badawcza w Przgl. prasy kraj.: 95; w Przgl. prasy zagran.: 271-272, 444; zob. też dyscyplina pracy n.
- pracowni n. zob. towarzystwa i instytucje n., uspołecznienie pracowni n.
- praktyka rolnicza a n. 180-188, 371-372.
- prawo 79-80 (Zoll Fr., nekr.), 342-360 (reforma studiów) zob. też Akta ustawodawcze.
- prehistoria 470-471 (rec.).
- Przegląd prasy krajowej 91-104, 239-250, 402-410.
- Przegląd prasy zagranicznej 119-139, 264-285, 451-459.
- przemysł 501 (p. a demokracja, rec.), 476 (p. a nauka, rec.); w Kronice kraj.: 255-256, 400, zob. też socjologia n. w Przgl. prasy zagran., technika, wojna.
- przyrodznawstwo zob. nauki przyrodnicze.
- psychologia 140-142 (geneza uprzedzeń rasowych i relig.). 142-144 (barwy a osobowość), 460-468 (p. konstytucjonalna).
- psychologia n. w Przgl. prasy kraj.: 96, 245, 404; w Przgl. prasy zagran. 272, 444.
- Rada Główna do Spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego 213-216 (z działalności), 373-394 (z działaln.).
- Rada Naukowa przy Ministrze Rolnictwa i Reform Rolnych 62-63.
- Rada Szkół Wyższych 197-200 (o instytucji centralnej w n.).
- reforma szkolnictwa w. i organizacji n. 22-27 (szkoln. w techn.), 54-58 (reorg. n. w Polsce - postulaty), 188-196 (socjotechnika w szkoln. roln.), 197-202 (postulat centralnej instytucji planującej), 213-215 (techn.), 215-216 (med.), 336-342 (instytuty na wydz. mat.-przyr.), 342-360 (studia prawne), 360-365 (biblioteki seminaryjne); zob. też szkolnictwo w., szkoły w., organizacja n., Rada Główna.
- rekrutacja pracowników n. zob. narybek n.
- religia a n. 297-298 (rec.).
- reorganizacja n. zob. reforma...
- „Research“ (czasopismo) 304 (rec.).
- rolnictwo 62-63 (Rada Naukowa przy Min. Roln.), 180-188 (n. a praktyka), 188-196 (agronomia społeczna), 371-372 (n. a praktyka).

- Royal Society 422-427 (konf. o dokumentacji i informacji n.).
 Science Research Associates 109-111 (poradnictwo zawodowe).
 „Science To-day” (czasopismo) 304-305 (rec.).
 scjentyzm 144 (jako pogląd na świat; rec.).
 Society for Freedom in Science 262-264.
 socjologia 209-215 (apologia s.).
 socjologia n. w Przgl. prasy kraj.: 96-97, 245, 404; w Przgl. prasy zagran.: 126-129, 272-274, 444-447; zob. też nauczanie, przemysł, społeczna rola, stosowanie, wolność, zespół.
 socjotechnika 188-196 (w rolnictwie).
 społeczna rola uczonych i n. 1-4 (kongres we Wrocławiu), 415-417 (posiedzenie Komitetu Społecznych Stosunków Nauki), 475-474 (rec.); w Kronice kraj.: 85; zob. też socjologia n. w Przgl. prasy kraj. i zagran.
 Sprawozdania 144-148, 290-308, 469-479.
 Stan, osiągnięcia, potrzeby i zadania n. w Przgl. prasy kraj.: 97, 245-244, 405-406; w Przgl. prasy zagran. 157, 274-275, 445-444.
 Stany Zjednoczone A. P. 382-389 (organizacja n.).
 statystyka 77-78 (Buławski R., nekr.).
 stosowanie n. 180-196 (rolnictwo), 371-372 (roln.); zob. też n. czysta a stosowana, naukowa organizacja, przemysł, socjologia n. w Przgl. prasy kraj. i zagran., technika, wojna.
 stosunki n. z zagranicą w Kronice kraj.: 85-86.
 studenci w Przgl. prasy kraj.: 91, 259, 402; w Przgl. prasy zagran. 119, 264, 451; zob. też dydaktyka, narybek, nauczanie, nauczyciele, pedagogika studiów w., wykształcenie.
 studia wstępne w szkoln. w. 252-255; zob. też pedagogika studiów w Przgl. prasy kraj.
 „Synthese” (czasopismo) 305 (rec.).
 szkolnictwo wyższe 67-84, 161-168 (uspolecznienie warsztatów p.), 168-174 (dyscyplina pracy), 174-179 (nauczanie historii medycyny), 252-255 (studia wstępne), 476 (szkoln. w. techn. a przemysł, rec.), w Przgl. prasy kraj.: 97-98, 244-246, 406-407; w Przgl. prasy zagran.: 129-130, 275-277, 447-449; zob. też reforma, studenci, szkoły w.
 Szkoły wyższe 67-84, 225-226 (Instytut Historyczny U.W.), 252-255; w Kronice kraj.: 86-87, 256, 397, 400.
 Szymkiewicz Dezydery 79 (nekr.).
 Światowa Federacja Pracowników Naukowych 411-415 (Kongres w Pradze).
 Światowy Kongres Intelktualistów 1-4.
 Tatry 226-232 (75-lecie P. T. T.).
 technika 22-27 (reforma szkoln. w.), 67-72 (Polit. Śląska), 213-215 (reforma stud. w.), 476 (szkoły w. techn. a przemysł.).
 technologia n. w Przgl. prasy kraj.: 98, 246, 407; w Przgl. prasy zagran.: 150-151, 277, 449.
 technologia pracy n. 303-303 (historia t. p. n., rec.).
 teoria, filozofia, krytyka i metodologia n. 4-15 (metodologia i meta-nauka), 144-146 (matematyka, rec.); 298 (rec.); w Przgl. prasy kraj.: 98-101, 246-248, 407, 408; w Przgl. prasy zagran.: 151-153, 277-282, 450-453.
 towarzystwa i instytucje naukowe 15-21 (PAU), 61-67, 109-115, 197-200 (Rada Sz. W.), 216-226, 250-252 (Komitet Badań Górskich), 257-264, 356-342 (instytuty na wydz. mat. przyr.), 395-396 (Inst. Nauk. Org. i Kier.); w Kronice kraj.: 255-256, 397-400; w Przgl. prasy kraj.: 95-94, 101, 241, 249, 403, 408; w Przgl. prasy zagran.: 123-124, 133-154, 268-269, 282, 439-441, 453-455; zob. też międzynarodowa współpraca

- w Przegl. prasy kraj. i zagran., studenci w Przegl. prasy kraj.
- Towarzystwo Studiów Irańskich w Teheranie 257-262.
- typologia 460-468 (korelacje konstytucyjno-temperamentalne).
- uczeni 77-84 (straty wśród u. krakowskich); w Kronice kraj.: 87, 598-599; w Kronice zagran.: 117-119 (straty osobowe); w Przegl. prasy kraj.: 101-105, 249-250, 408, 409; w Przegl. prasy zagran. 154-157, 282-284, 455-457; zob. też historia n. w Przegl. Prasy kraj. i zagran.
- upowszechnienie n. 48-52 (w ZSRR); zob. też informacja naukowa, popularyzacja.
- uspołecznianie pracowni n. 161-168.
- Wielka Brytania 578-582 (organizacja n.).
- „Więstnik Wyższej Szkoły” (czasopismo) 306-307 (rec.).
- wieś a n. 188-196.
- wojna a n. 251-252 (badania operacyjne), 294-295 (w Niemczech, red.).
- wolność n. 202-209 (opinie Bernala i Bridgmana), 262-264 (the Society for Freedom in Science), 367-368 (w świetle metody dialektycznej); zob. też socjologia n. w Przegl. prasy kraj. i zagran.
- wychowanie 72-77 (W. Szkoła Pedagog. w Łodzi), 302 (w. komunistyczne, rec.); zob. też dydaktyka, narybek, nauczanie, nauczyciele, pedagogika, studenci.
- Wydawnictwa nadesłane 308-309.
- Wydawnictwa naukowe w Przegl. prasy kraj.: 105, 250, 409; w Przegl. prasy zagran.: 284, 458; zob. też bibliografia, Sprawozdania.
- wykształcenie 302 (w. komunistyczne, rec.); zob. też dydaktyka, narybek, nauczanie, nauczyciele, pedagogika, studenci.
- wynalazcy 471-475 (rec.).
- wyprawy n. zob. badania terenowe oraz Zjazdy... w Przegl. prasy zagran.
- Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi 72-77.
- Z frontu nauki 140-144. 460-468.
- zadania n. zob. stan...
- Zagadnienia dokumentacji 286-289 (przegląd bibliografii polskiej).
- zagraniczne kontakty zob. międzynarodowa współpraca...
- zastosowanie n. zob. stosowanie n.
- Zawirski Zygmunt 80-84 (nekr.).
- zbiory naukowe w Przegl. prasy kraj.: 105-104, 250, 409; w Przegl. prasy zagran.: 157, 284, 458; zob. też muzea.
- zespół pracowników n. 62-65 (rada Nauk. przy Min. Roln.), 166-168 (zbieranie materiałów na prosem. uniw.); zob. też socjologia n.
- zjazdy, konferencje i kongresy n. 411-415 (Świat. Feder. Pracown. N.), 422-427 (Royal Society - dokument. i inform. n.); w Kronice kraj.: 87, 256-259, 400-401; w Przegl. prasy kraj.: 104, 250, 410; w Przegl. prasy zagran.: 157-159, 284-285, 458-459; zob. też międzynarodowa współpraca w Przegl. prasy kraj. i zagran.
- Zoll Fryderyk 79-80 (nekr.).
- Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich 28-53 (wiadomości o n. i uczonych), 254-257 (astronomia), 306-307 (rec. z czasop. „Więstnik Wyższej Szkoły”), 375-378 (organizacja n.), 417-422 (genetyka i biologia).
- Związki pracowników n. 105-109, 148 (rec.), 411-415 (Kongres Świat. Fed. Prac. N.); w Przegl. prasy kraj.: 104, 250; w Przegl. prasy zagran.: 159, 285, 459.

